

Marcin Karol Izbrandt

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Abstrakt do eseju pt. „Poziom stóp procentowych i luka Taylora, a ryzyko bankructwa banków w Polsce”.

Esej dotyczy wpływu jakie mogą mieć niskie stopy procentowe oraz odchylenia poziomu stóp procentowych od reguły Taylora na stopień ryzyka podejmowanego przez banki w Polsce.

W celu zbadania tego wpływu, wykorzystano analizę danych panelowych do zbudowania modelu, w którym zmienną objaśnianą jest Expected Default Frequency (EDF). Jest to miara prawdopodobieństwa bankructwa zaproponowana przez Moody's, bazująca na modelu Blacka-Scholesa-Mertona wyceny opcji i wykorzystująca dane rynkowe oraz dane ze sprawozdań finansowych banków.

Zmienna ta jest wyjaśniana w modelu za pomocą poziomu prawdopodobieństwa bankructwa z okresu poprzedniego, zmiany wysokości referencyjnego oprocentowania kredytów na trzy miesiące na polskim rynku międzybankowym, luką Taylora będącą różnicą między referencyjną stopą procentową Narodowego Banku Polskiego a stopą procentową wynikającą z reguły Taylora, względnym przyrostem poziomu PKB, zmianą relacji zadłużenia prywatnego sektora niefinansowego w bankach i SKOK do PKB oraz sztucznymi zmiennymi sezonowymi.

Na podstawie danych dwunastu polskich banków uzyskano wyniki wskazujące, że *ceteris paribus*, w krótkim okresie spadek międzybankowej stopy procentowej WIBOR 3M powoduje spadek współczynnika EDF, co znajduje swoje uzasadnienie w teorii, że w krótkim okresie spadek stóp procentowych powoduje poprawienie spłacalności kredytów już udzielonych przez banki i tym samym poprawia jakość całego portfela kredytowego. Jednocześnie jednak spadek WIBOR 3M z poprzedniego okresu daje efekt odwrotny i silniejszy. Oznacza to, że już po kwartale od obniżki stóp procentowych zwiększa się prawdopodobieństwo bankructwa banków. Dodatkowo, model wykazał, że spadek stopy procentowej poniżej poziomu wyznaczonego przez regułę Taylora powoduje zwiększenie się ryzyka branego przez banki.

Otrzymane wyniki są zgodne z podobnymi badaniami opisywanymi w literaturze naukowej. W szczególności należy zwrócić uwagę na krótkoterminowość z jaką obniżenie stopy procentowej wpływa na obniżenie prawdopodobieństwa bankructwa i jego odwrotny, silniejszy efekt już w okresie następnym. Jednocześnie uzyskany niski stopień wyjaśnienia zmienności wskaźnika EDF przez zastosowany model wskazuje na pewną jego słabość, przez co warto zastanowić się nad jego rozwojem.

Literatura

1. Adrian, T., Shin, H.S., 2009, *Financial Intermediaries and Monetary Economics*, Federal Reserve Bank of New York Staff Reports, no. 398
2. Altunbas, Y., Gambacorta, L., Marques-Ibanez, D., 2010, *Does Monetary Policy Affect Risk Taking?*, BIS Working Papers, no. 298.
3. Bharath, S. T., Shumway, T., 2008, Forecasting Default with the Merton Distance to Default Model., *Review of Financial Studies*, vol. 21, p. 1339-1369
4. Dell’Ariccia, G., Laeven, L., Marquez, R., 2010, *Monetary Policy, Leverage, and Bank Risk Taking*, IMF Working Paper, no. WP/10/276
5. Diamond, D. W., Rajan R. G., 2009, *Illiquidity and Interest Rate Policy*, NBER Working Paper, no. 15197
6. Genay, H., Podjasek, R., 2014, *What is the impact of a low interest rate environment on bank profitability?*, Chicago Fed Letter, no. 324
7. Ioannidou, V., Ongena, S., Peydró, J.-L., 2015, *Monetary Policy, Risk-Taking and Pricing: Evidence from a Quasi-Natural Experiment*, *Review of Finance*, no. 19, s. 95-144
8. Jiménez, G., Ongena, S., Peydró, J.-L., Saurina, J., 2014, *Hazardous times for monetary policy: What do twenty-three million bank loans say about the effects of monetary policy on credit risk-taking?*, *Econometrics, Econometrica*, vol. 82, no. 2, s. 463-505
9. Taylor, J. B., 1993, *Discretion versus policy rules in practice*, Carnegie-Rochester Conference Series on Public Policy, vol. 39, p. 195-214